

Гуманістичні принципи конфуціанства.

Їхня роль у сучасному суспільстві

Всі ми з вами є свідками того, як стрімко розвивається Китай. За економічними показниками він вийшов на передові позиції в світі. Китайські товари заповнили світовий ринок, у різних куточках світу відкриваються філіали китайських фірм, китайська мова стає все популярнішою у вивченні, а дехто вважає, що скоро вона буде важливіша за англійську.

Надзвичайні досягнення країни у всіх проявах державного, суспільно-політичного та економічного життя сьогодні дивують увесь світ. В чому ж секрет успіху Піднебесної? Звичайно, на розвиток держави вплинуло багато факторів, проте не останню роль в цьому процесі відіграла й філософія Конфуція, що просякнута ідеями гуманізму.

Dni nauki FSP 2015

Насамперед, необхідно нагадати, що конфуціанство виникло дуже давно, приблизно у V-VI ст. до н. е. До речі, деякий час воно було державною релігією. Проте, не будучи релігією в повному сенсі цього слова, воно стало більшим ніж просто релігія. Це також і політика, і адміністративна система, і верховний регулятор економічних і соціальних процесів, – словом, основа всього китайського способу життя, принцип організації китайського суспільства, квінтесенція китайської цивілізації.

В чому ж суть конфуціанства? Чому воно стало однією з рушійних сил у розвитку держави? Треба відзначити, що головна мета Конфуція – гармонізувати життя держави, суспільства, родини і людини взагалі. Основою суспільних відносин він вважав гуманність – жень. В центрі Всесвіту була людина, яка дотримується принципів гуманності. Це, по-перше, сяо – повага до батьків. Потім — ті — повага до старших; чжун — вірність; шу — прощення; лі — добродієність; чжі — знання; юн — хоробрість; гун — шанобливість; куань — великодушність; сінь — вірність;

мінь — кмітливість; чуй — доброта. Ці принципи загальнолюдської моралі є вагомим доробком конфуціанства.

Етико-політичні ідеї Конфуція можна характеризувати як теорію управління за допомогою доброчесності. Він вважав, що, коли народом керують за допомогою законів і вносять в народ порядок за допомогою покарань, народ намагатиметься запобігти покаранням і не переживатиме почуття сорому. Коли ж управляти народом за допомогою доброчесності і вносити в народ порядок за допомогою правил поведінки, народ зазнає сорому і виправиться.

Конфуціанська "любов до людей" була новим судженням в історії китайської етики. Його висловлювання: "Не роби людям того, чого не побажеш собі" - й сьогодні, далеко поза межами Китаю, є одним з найпопулярніших моральних імперативів серед людей, а також співпадає з близькими нам біблійними принципами.

Отже, час йшов, світ змінювався, проте конфуціанство не піддалося змінам ззовні, воно змогло зберегти свою самобутність, і саме в цьому й полягає його цінність. На сучасному етапі, коли все більш явною стає загроза здичавіння людей в постіндустріальному світі, акцент на етичні цінності здобуває величезного значення. Саме тому останнім часом сучасне європейське суспільство все більше цікавиться філософією Конфуція.

Проте тут постає ще одна проблема. У той час, як одна людина сприймає цю релігійно-філософську течію як скарбницю стародавніх традицій і шукає в ній відповіді на свої питання, то інша просто піддається модним тенденціям і починає цікавитися конфуціанством, лише задля того, щоб якось вирізнитися серед натовпу. Та хіба може бути людина гуманною, якщо вона просто захоплюється цим вченням, проте не дотримується гуманістичних принципів у своєму житті? Звісно, не може...

Таким чином, в умовах глобалізації важливим стає пошук альтернатив руйнівним тенденціям, які ми зараз спостерігаємо. На нашу думку, конфуціанство є тим джерелом, до якого можна було б звернутися у пошуку гуманістичних засад. Воно вчить задовольнятися малим і не ремствувати, пропагує працьовитість і любов до знань, а також дає постійний імпульс до самовдосконалення.